

Kpoverello

2012. 11. 11. IV. évfolyam 3. szám

(<http://berakash.blogspot.ro/2012/02/tau-franciscano-origemsimbolos-e.html>)

Ferences Világi Rend

Kpoverello 2012. 11. 11.

2

Kedves Testvérek!

Úgy gondoltam, érdemes lenne ezeken a borongós őszi napokon kicsit a Ferences Világi Rendről szót ejteni, elgondolkodni, rácsodálkozni arra, hogy ez az életforma is létezik, és milyen jó, hogy létezik. A FVR talán mindenkinek kicsit mást jelent, más kívülről látni, más benne lenni, mást jelentett világi rendhez tartozni régen, és mást jelent ma. Sokan talán, akikhez eljut ez a néhány sor, nem is hallottak még a FVR-ről, vagy teljesen más elképzeléseik voltak róla. Reméljük, hogy kicsit sikerül felkelteni az érdeklődést, azoknak pedig, akikben már nagyon is túlteng az érdeklődés, új dolgokat mondunk.

Szeretettel,

a szerk.

Hiány...

Sokszor elmondjuk, hogy valaki, valami hiányzik...

Amíg velem van, vagy esetleg amíg én vele/velük vagyok, addig fel sem mérem, milyen jó, hogy van/vannak az életemben. Aztán egyszer csak valami miatt megszakad a kapcsolat. Lehet csak ideiglenesen, de lehet, hogy végleg. És akkor kezdem igazán érezni az értékét az elmúlt együtt töltött időknél.

Sokszor még évek múlva is erősen felelevenedik a hiányérzet.

Milyen jó lenne, ha sosem kellene búcsút mondani. Ha mindig körülöttem lennének a megszeretett személyek. Vagy ez önzőség? Félünk a szenvedéstől. És a hiányérzet a legtöbbször fájdalmas. Bár azt mondják, hogy az jó jel, ha valami/valaki hiányzik, mert azt jelenti, hogy jó volt az illetőnek a társasága, gazdagodtam általa.

Milyen jó lenne, ha minden egyes találkozásnak, együtt töltött időnek tudnék örülni, a jelenben megélni, és nem csak majd akkor értékelni, mikor már nincs.

És milyen jó lenne, ha hagynám magamban őszintén megérezni a másik személy szeretetét, fontosságát, és ha ezt én is ki tudnám fejteni.

Julcsi

A FVR jellemző vonásai

A világi rendiek a laikus keresztények életét élik, de sajátos ferences lelkiség szerint. Hogy Szent Ferenc követői a ferencesek, az nem jelenti, hogy Ferencet utánozzák, nem lemásolják, hanem az Úr tükörképei akarnak lenni a mai világban. Nem lehet felsorolni a sok értéket, amelyeket a FVR szem előtt

tart, csak néhányat említenék: a Szentléleknek való engedelmesség, az isteni gondviselésbe vetett bizalom, a világ javainak hálás és szerény használata, Isten műveiért való örvendezés, hála, amiért az egyházban élhetnek, hála a munka kegyelméért, másokon való segítés.

Egy mondatban így lehetne a ferences lelkeséget összefoglalni: evangélium szerinti életforma, amely Krisztus követését az Isten és embertárs iránti szeretetben valósítja meg.

a. **Az evangélium szerinti élet.** Ferenc számára az evangélium nem szent szöveg volt csupán. Amikor szabályzatot kértek tőle, egyszerűen az evangéliumból összeírta a számára legkedvesebb idézeteket. Az életét az evangélium szavai irányították. Gondoljunk csak 1209. február 24-re, amikor a Porciunkula templomocskában ezeket a szavakat hallotta: „Az Isten országa közel van, ingyen kaptátok, ingyen adjátok. Ne vigyetek magatokkal se aranyat, se ezüstöt, se pénzt, se tarisznyát, se két ruhát, se sarut, se botot, mert a munkás méltó a maga bérére.” (Mt 10,7–10). Azonnal hozzáfogott ennek megvalósításához. Élete utolsó hetében, a végrendeletében is emlékezteti a testvéreket, hogy a szent evangélium szerint kell élniük. Az evangélium szerint élni annyi, mint rá merni bízni az életünk irányítását arra, aki a legjobban szeret minket, és aki szabaddá tesz. Csak így tudják a világi ferencesek is szabad szívvel hirdetni isten irgalmát. Ferencet nem a hatalmas, erős Isten nyugözte le, hanem a szegény, alázatos és keresztre feszített Krisztust akarja követni szabadon és örömmel.

b. Különös helyet foglal el a ferences világi rend lelkeségében az **oltáriszentség**, Isten szeretetének egyik legnagyobb ajándéka. Különösen két dolog érintette meg Ferencet. Az egyik, hogy Jézus annyira kicsiny lett, hogy a kenyér és a bor színe alatt akar közöttünk lenni. A másik pedig az, hogy megparancsolta nekünk, hogy vele táplálkozzunk. Ez a teljes önatadás Ferenc lelkében is felébresztette a vágyat, hogy Jézusért éljen teljes egészében.

c. Egy másik fontos jellemzője a FVR-nek, **az egyházhoz való ragaszkodás**. Ferenc a hivatását is az egyházban kapta. A San Damiano-i kereszt is arra szólította fel, hogy építse újjá egyházát... Amikor kételyek gyötörték vagy kérdések merültek fel az életükkel kapcsolatban, az egyház vezetőihez fordult eligazításért. A *Három társ legendájában* Ferenc azt mondja társainak egy ilyen helyzetben, amikor kérdések merültek fel: „menjünk tehát anyánkhöz, a római szent egyházhoz” (3Társ 46). Az egyház tehát olyan, mint egy anya. A Ferences Világi Rend nem csak engedelmes az egyházzal

szemben. Nem elégszik meg azzal, hogy aláveti magát a püspökök döntéseinek, hanem szereti és szolgálni akarja az egyházat. S ez a nehéz időkben nagyon szépen meglátszott a mi világi ferencesek részéről is. Ők mentették, amit lehetett, ők segítettek az éhezésre ítélt szerzeteseket, ők voltak azok, akikre bárhol számíthattak a hűséges lelkipásztorok.

d. **A testvériség.** Nem egyéni buzgóság vezeti őket, hanem egymást támogatják a jóban. Testvéri közösségben élnek, de ez a testvéri közösség nem akar bezárt, elszigetelt közösség lenni. Ha Isten mindnyájunk atyja, és az egyház mindnyájunk anyja, akkor mi egymásnak testvérei vagyunk. Az egyház tagjaiként élni annyi, mint testvérekként élni. A FVR közösségének középpontjában Krisztus áll, ő szól hozzánk a testvéreinken keresztül is, és ő hozza létre közöttünk az egységet.

e. **Világi:** jelzi, hogy felelősséget éreznek a világ, a társadalom iránt. A FVR politikusokat, tudósokat, orvosokat, mérnököket ad, és főleg becsületes családapákat, családayákat, nagyszülőket, akik a maguk helyén felelősséggel élnek. Az egyházzal együtt hirdetik az evangéliumot, közvetítik az üdvösséget. Fontos megérteni, hogy a FVR nem ráadásként akarja megvalósítani a hivatását a már rá háruló feladatok mellett. Tehát nem ugyanúgy akar imádkozni, élni, mint egy szerzetes, amellet, hogy munkába jár, családjá van, társadalmi életet él, hanem úgy él mint egy világi: családban él, dolgozik, tanul, küzd egy becsületesebb társadalomért, részt vesz a politikai életben, küzd a békéért, az igazságosságért, és ezek megélése közepette, azáltal, ahogy mindezt végzi, válik szentté. Ez kezdettől így volt a FVR-ben. Már a bűnbánattartó közösségek évente kiosztották a vagyonukat a rászorulók között, vagy kórházakat, élelmiszerkiosztó központokat, szegénykonyhákat hoztak létre, ruhákat osztottak szét. Gyakran vállaltak világi hivatalokat, pénzügyi, politikai, diplomatai megbízásokat.

f. **Egység:** ma a FVR fontosnak tartja az egység megvalósítását. Ebben a szétdarabolt világban, ahol versengés van még az egyháziak között is, még a Ferences Első Rendben is, a FVR prófétai jelként az egységre törekszik: az egész világon egy FVR, minden országban egy vezetőtanács, egy miniszter. Képesek túllépni azon, hogy melyik első rend alapította őket, milyen kultúrához tartoznak, mi az anyanyelvük. Most már nem kis imacsoport, valamelyik ferences atya körül, aki kegyeskedik velük foglalkozni, hanem tudatában vannak annak, hogy ők nem tagjai a FVR-nek, hanem ők a FVR.

g. **Önálló:** a FVR önálló, mert egységes, maguk választják meg a vezetőiket, és önmagukat finanszírozzák. Nem lesz igazi a FVR, ha azonosítja magát, és függ az első rendhez tartozó szerzetesektől, akik a lelki asszisztenciát biztosítják számukra. Kölcsönösségi viszonyt igyekeznek kialakítani a ferences család többi tagjaival. Ez nem azt jelenti, hogy ha önállóak, az első rend nem törődik többé velük, hadd csináljanak, amit akarnak.

Vannak, akik azt mondják, hogy a FVR önállósításával elrontották a régi terciáriusokat, akik engedelmesen alá voltak vetve az első rendnek. A valóság azonban nem ez. A bűnbánattartók rendje kezdettől önálló volt, csak lelki irányítást kértek a ferences testvérektől. Fokozatosan veszítették el önállóságukat. Akkorjában úgy értelmezték a ferencességet, hogy az első rend az igazi képviselője a ferencességnek, és a terciáriusok csak részesednek ezekből a kegyelmekből. Ma már azt mondjuk, hogy a ferences lelkiségnek sajátos formája a laikus ferences, és más mint a szerzetes ferencesek lelkisége. Nincs közöttük alá- vagy fölérendelés, hanem egymást kiegészítik. A jelenlegi előírások tehát az eredeti állapot visszaállítása.

A FVR egy hivatás, és hiszem, hogy a jövőben, különösen, ha az elvilágiasodás felé halad továbbra is Európa, nagy feladat vár a világi rendiekre. Ők lesznek a keresztény élet képviselői. Mikor a papokra már csak kevesen hallgatnak, ők mernek egy olyan ellenkultúrát képviselni, egymást támogatva, összefogva, amely a keresztény értékeket jelenvalóvá tudja tenni a társadalomban, a családokban, a különféle munkahelyeken, az iskolában, a politikában.

(Leó testvér Kaplonyban tartott előadása alapján)

Léonie FVR

A Ferences Világi Rend felépítése és működése

Az egyházban különféle karizmákkal sok lelkiségi család létezik. Ezen lelkiségi családok közé számítják a ferences családot, amely különböző ágaiban Assisi Szent Ferencet ismeri el atyjának, ihletőjének és példaképének. A ferences családban a Ferences Világi Rendnek kezdettől fogva sajátos helye van. Ezt mindazon katolikus testvéri közösségek szerves egysége képezi, amelyeknek tagjai a Szentlélek indítását követve fogadalommal kötelezik el magukat arra, hogy az evangéliumot élik meg Szent Ferenc módján, világi állapotukban, megtartva az egyház által jóváhagyott Regulát.

A Ferences Világi Rend (FVR) különböző szintű – helyi, regionális, országos és nemzetközi – testvéri közösségekből áll, hogy rendezett formában segítse elő a testvérek közötti egységet, a kölcsönös együttműködést, valamint tevékeny jelenlétüket az egyházban. Az egyházon belül mindegyikük külön-külön önálló jogi személyiség. A Szentszék a Ferences Világi Rend lelkipásztori gondozását és lelki támogatását a Ferences Első Rendre bízta.

Tehát gyakorlatilag ez azt jelenti, hogy egy jelentkező mindig a helyi közösséggel kerül kapcsolatba, ott kérheti felvételét. A rendbe való felvételi kérelmet a jelentkező nyújtja be a helyi közösség miniszterének, lehetőleg írásban. A felvétel feltételei: a katolikus hit megvallása, közösségben élés az egyházzal, jó erkölcsű életvitel és a hivatás egyértelmű jeleinek felmutatása. A kérelemről a közösség tanácsa dönt, amely a következő tagokból áll: miniszter, miniszterhelyettes, titkár, képzési felelős, gazdasági felelős és a lelki asszisztens (akit a Ferences Első Rend nevez ki). Ezekre a tisztségekre a háromévenként tartandó káptalanon történik a megválasztás.

A képzési időt megelőző befogadási időszak ideje legalább egy év, célja az ismerkedés a testvéri közösség életével és tevékenységével. A képzési idő egy év. Az evangéliumi életre tett ígérethez (örök fogadalom) szükséges a 21. életév betöltése. Kívánatos, hogy az örök fogadalmat megelőzze legalább egyszeri, egy évre szóló ideiglenes fogadalom. A testvéreknek a korábbi szakaszokban megkezdődött képzése állandó és folyamatos képzés, amely a találkozók, tanfolyamok, a tapasztalatcsere, valamint a havonkénti képzési anyag segítségével valósul meg, amelyet a felsőbb szintek készítenek elő.

Minden helyi közösség egy regionális szintű közösség része, amelynek vezetősége szintén a regionális miniszterből és a tanácsból (miniszterhelyettes, titkár, vagyongazdálkodó, képzési felelős, ifjúsági felelős, regionális lelki asszisztens) áll. Minden regionális közösség része az országos testvéri közösségnek (országos miniszter, miniszterhelyettes, titkár, gazdasági felelős, képzési felelős és nemzetközi tanácsos, valamint országos lelki asszisztens), amely a nemzetközi testvéri közösség része. A nemzetközi testvéri közösséget a Nemzetközi Tanács és a Miniszter Generális ösztönzi és vezeti. A Nemzetközi Tanács székhelye Rómában van.

A Ferences Világi Rend romániai országos testvéri közösségében a következő regionális közösségek fogják össze a területükön lévő helyi testvéri közösségeket:

- Nyugat-erdélyi regionális közösség a következő megyékben: Temes, Krassó, Bihar, Arad, Máramaros, Szilágy, Szatmár, Beszterce és a kolozsvári román nyelvű közösség.
- Kelet-erdélyi regionális közösség: Brassó, Kovászna, Hargita, Hunyad, Maros, Szeben és Kolozs megyék.
- Moldova-Havasalföld regionális testvéri közössége.

(A FVR Általános Konstitúciói, a FVR Kelet-Erdélyi Magyar Területű Testvéri Közösségek Statútumai és a Romániai FVR Országos Statútumai alapján)

Léonie (FVR)

Út a fény felé

Fotóim rendezése közben elém került egy kép 2006-ból. Budapesten, a Művészetek Palotájában készült, a Magyar Írók Akadémiájának *Így Írunk Mi* címmel meghirdetett mesterkurzusán. Emlékszem, abban az időben Debrecenben, a Kölcsey Kávézóban várakoztam, az Irodalmi Jelen legfrissebb számát lapozgattam. Megakadt a szemem a hirdetésen. Éppen megengedhettem magamnak azt a luxust, hogy jelentkezzem.

Életem krízisekkel teli időszaka volt. Lelki nyavalyáim leküzdéséhez pszichiáter segítségét kellett kérnem. Dr. Pável Magdolna személyében egy életműdíjas családterapeutára találtam. Párhuzamosan jártam terápiás beszélgetésekre és a mesterkurzus előadásaira. Magda néni lelkenek igyekezett tartást adni, a MÜPÁ-ban Csukás István, Karinthy Márton, Grecsó Krisztián, Parti Nagy Lajos, Karafiáth Orsolya, Forgács Zsuzsa Bruria és magyar kortárs irodalmáraink színe-java ösztönös tollbontogatásaimat igyekezett mederbe terelni.

Életem sötét korszaka volt. Fekete ruhában jártam, boldogtalan voltam. Addig készült írásaim beköttem. Fekete műbőr kötést kapott. Magda néninek kíváncsian adtam át, vajon milyen véleménnyel lesz róla.

– Remélem, a következő, már piros könyv lesz! – mondta biztatóan.

A mesterkurzust követően nem gyarapítottam a bestseller írók táborát, nem lettem ünnepelt költő. De bloggerként is megmaradtam az irodalmi igényességhez ragaszkodó „tollforgató”.

Valami hiányzott az életemből. Hogy mi, azt még nem tudtam. Egy tragédiának kellett bekövetkeznie, hogy rátaláljak. Agyvérzés térített észhez. Így írtam erről, miután összeszedtem magam:

Amikor Jézus látta tévelygéseimet, amik egészen az élet tagadásáig vezettek, magához szólított:

– Mi a szándékod? Döntened kell!

– Be akarom fejezni, de látnom kellene, mi vár rám!

– Megmutatom, és válassz! – felmutatott az égre. Fekete volt, csillagtalán. Üressége félelmetes, szinte fájdalmas.

– És most nézz a víztükörré, itt a lábam mellett! – belepillantottam.

Magam láttam benne, meggyötört arcomat és az égboltot, ami ragyogott, báránnyelű kergetőztek békésen.

– Tudsz választani? – kérdezte szelíden.

– Igen – válaszoltam egy kicsit bizonytalanul. – De olyan egyedül vagyok! Velem maradsz? – kérdeztem.

– Én végig veled leszek, ne félj!

– Akkor az életet választom!

Fejem felett azt hallottam: Exit. Majd fehér alakok rohanását, érthetetlen utasításokat hallottam. Bennem már nem volt sem félelem, sem fájdalom, csak béke.

Aztán lassan felébredtem, lábadoztam. De az ágyammal szemközti fehér falon egy férfialak árnyképe rajzolódott ki, ami egész gyógyulásom alatt velem volt.

Ma, virágvasárnapon, az Ő ünnepére készülök. Az egykori árnykép most ott, a szentély hófehér falából kitűnő domborműben bárki számára látható. Napról-napra egyre többet ismerek meg tanításaiból.

Mert a nehezebb, igaz utat választottam, amihez nélkülözhetetlenek a szavai. Beszélék Vele minden nap. Örülök a tavasznak, az életnek, az embereknek. A legnagyobb barátom, szerettem Ő maradt.

Köszönöm. Hálás vagyok mindazoknak, akik segítik életem. 2007 nyarán ajándékot kaptam, melyet másokkal is szeretnék megosztani.

Egerben, a Cursillo mozgalomban lehettem részese egy szeretetközösségnek. Soha nem feledem azt az érzést, ami első szentgyónásomon, áldozásomon átjárt.

Ma már egy ferences világi közösség része lettem. Civil ferences bloggerként csak arra vállalkozom, hogy másoknak is átadjam az örömet, amit másoktól kapok. Lelki érésem fontos eseménye volt, amikor testvéreimmel részt vettem a Noé Új Béréjében címmel rendezett együttgondolkodási konferencián. Uzsalyné Dr. Pécsi Rita előadásából ismertem meg Kentenich József pedagógiáját, a Schoenstatt Családmozgalmat. Ez a pedagógia alapjaiban tért el attól, amit tanultam,

munkámban korábban alkalmaztam. Átváltozások – avagy a lélek mozgását kísérő pedagógia.

Itt olvastam először Galambosi Lászlónak Liszt Ferenc *Les Preludes* című zeneművére írt versciklusát. Sajat életrajzszakaszomról így ír a költő:

„Riadtan dobban a szív.
Riadtan. Valaki hív.
Halál toppan küszöbömre.
Minden percem tündökölt-e?
Ködbe buktam. Szirten háltam
Csontdermesztő hófúvásban.
A fény útján meg-megálltam,
Égi kúthoz eltaláltam.
Halál toppan küszöbömre.
Minden percem tündökölt-e?
Nagyszerű halál, magához ölelő hatalom vár.
Lángol az égi lilium.
Minden ragyog. Beteljesül az Élet.
Isten-köszöntésre kísérnek a fények.
Isten-köszöntésre kísérnek a fények.”

Életfilozófiám sötét korszakomban az volt, azt hirdettem, hogy minden úgy lesz a világban, ahogy én akarom, tudom tenni a dolgaimat. Senkire nincs szükségem. Engem sem érdekel, mások mit csinálnak.

Tévedtem. Ma úgy gondolom, a Teremtő Isten, amikor életet adott, felruházott a látás képességével. Hogy mit látok meg a világban, függ tőlem, és függ azoktól, akik felnyitják szemem. A boldogság eléréséhez nélkülözhetetlen pozitív gondolkodásomat a ferencesek nagy családjától kaptam. Már látom a fényt. Hat testvéremmel mondhattam kipirult arccal, boldogan: „Mi, az itt jelenlévő testvérek, kérjük, hogy beléphessünk, a Ferences Világi Rend Debreceni Kapisztrán Szent János Közösségébe, hogy nagyobb buzgósággal és igyekvéssel élhessük a keresztségi kegyelemnek és megszentelődésünknek életét, és hogy kövessük Jézus Krisztust, Assisi Szent Ferenc tanítása és példája szerint. Ezért megígérjük, hogy világi állapotunkban Isten dicsőségét és emberszeretetének megvalósulását szolgáljuk.”

(http://anjouzi.multiply.com/journal/item/1645/1645?&show_interstitial=1&u=%2Fjournal%2Fitem)

Bejegyezte: Áncsán József

A FVR debreceni Kapisztrán Szent János Közössége

Debrecenben már 1322-től jelen volt a Rend, kisebb megszakítással. 1950-ben elhurcolták őket, és azóta nem jöttek vissza.

De a harmadik rend mindig jelen volt és van.

Csoportunk 1985-ben alakult Gellért atya vezetésével, aki az asszisztensünk is volt. Halála után a Jézus Szíve Plébánián jövünk össze, és a szintén ferences harmadik rendi Nyizsnyánszky plébános atya lett az asszisztensünk. Az ő halála után jelenlegi plébánosunk, Szegedi Kálmán atya az asszisztensünk.

Az FVR debreceni közössége több plébániáról és vidékről jön össze. Mindenki a saját plébániáján munkálkodik, bekapcsolódva és segítve az ottani egyházi életet, például: imaközösségek szervezése és vezetése, plébánián és templomban való munkálkodás, karitász tevékenység, beteglátogatás, áldoztatás, zarándokutak szervezése, lelki gyakorlatok, apostolkodás.

Nagy örömünk volt, hogy eljutottunk Assisibe és minden jelentősebb külföldi és hazai kegyhelyre. Nagy szeretettel fogadtuk az országos körutat járó Szent Erzsébet ereklyét, a vidéki testvérek templomaiban is, lelki napokat tartva, amelyen sokan vettek részt. Templomainkban az engesztelés és az imacsoportok vezetését végezzük, sőt családoknál is havonta több alkalommal van imatálalkozó.

Hálásak vagyunk minden kegyelemért Istennek és a ferences testvéreknek.

Örökfogadalmas 19 fő. 5 fiatal érdeklődő van, akik szintén részt vesznek munkánkban. 8 fő idős, beteg, őket rendszeresen látogatjuk.

Bízunk Isten gondviselő jóságában, hogy közösségünk gyarapodni fog fiatalokkal.

Miniszter: Csik József.

Találkozóinkat minden hónap első csütörtökén tartjuk 14 órától a Jézus Szíve Templomban.

Kapcsolattartó: Áncsán József.

Blogunk: <http://civilferences.blogspot.com>

A Ferences Világi Rend kezdetei

A Ferences Világi Rend neve nagyon jól leírja, hogy mi is tulajdonképpen. Egy rend, világiak rendje és ferences rend. Nem egy újabb találmány, hanem régebbi eredetre nyúlik vissza, mint maga a keresztény szerzetesség.

Az egyház kezdetekor, ha valaki súlyosan vétkezett, nem volt olyan egyszerű bocsánatot nyerni, mint manapság. A nyilvános, súlyos bűnökért

nehéz, akár évekig is eltartó vezeklés járt. Létrehoztak egy olyan társaságot, amelyet a bűnbánók közösségének neveztek. Ebbe lépett be az, aki ilyen helyzetben volt, és mindaddig tagja volt a társaságnak, amíg nem sikerült megtérnie, levezekelnie a büntetést, és nem nyerte el bűnei bocsánatát. Lassanként létrejött azok társasága, akik önként léptek be ilyen bűnbánattartók társaságába, hogy tökéletesebb életet éljenek. Ez annyira elterjedt, hogy a középkorban az egyházban háromféle rendet ismertek el. Amikor rendet mondunk, nem szerzetesrendre kell gondolnunk, hanem olyan értelemben kell használnunk, mint ahogy a papságot egyházi rendnek nevezzük. Világi kifejezéssel azt mondhatnánk, hogy olyan a rend az egyházban, mint az elkötelezettek csoportja egy pártban, mint a katonaságnál az állandó katonák... A három rend tehát, amely akkor az egyházban létezett: a klerikusok, a monasztikus apácák és a bűnbánók rendje. Ez nem a hívőket jelentette általában, hanem azokat, akik a bűnbánók társaságába beléptek. Ezeknek a bűnbánóknak egy része Szent Ferencről és társaitól kérte, hogy legyenek a lelki életben segítségükre, és ők is élhessenek hozzájuk hasonló életet. Így lett a bűnbánattartó világiak társasága része a ferences nagy családnak. Maga Ferenc is kezdetben ezek közé tartozott, és az első ferences közösséget az assisibeli bűnbánattartó testvéreknek nevezték. 1207-ben lépett be közéjük, mindaddig, amíg létrejött a kisebb testvérek rendje 1209-ben.

Celanói Tamás azt mondja, hogy isteni sugallatra nemesek és egyszerű emberek, klerikusok és laikusok csatlakoztak hozzá, vágyva arra, hogy mindig vele legyenek, és az ő irányítása alatt éljenek mindig. Szent Ferenc regulát adott nekik, és megmutatta az üdvösség útját, mindenkinek a maga életállapota szerint (1Cel 37). Nagyon szép, amit a Perugiai Névtelen mond erről. Családosok így szóltak Ferencnek: nekünk feleségeink vannak, és nem küldhetjük el őket, de azért tanítsd meg nekünk is az üdvösség útját. Így született meg a bűnbánattartók rendje. 1276-ban Bessai Bernát azt mondja, hogy: „a harmadik rend bűnbánattartó férfiaktól és nőktől áll, vannak köztük klerikusok és laikusok, szüzek, özvegyek és házasok, akik arra kötelezték el magukat, hogy becsülettel élnek a saját otthonaikban, segítenek a rászorulókon, és a világiasságot kizárják életükből. Ezért találsz közöttük lovagokat, és nemeseket is egyszerű ruhában, az egyszerű emberek társaságában, és megismerve őket semmi kételyed nem lehetett afelől, hogy istenfélő emberek. A testvérek gondjaira voltak bízva, akik saját testvéreiknek tekintették őket, mint akik egy atyának gyermekei.”

Azok a bűnbánattartó világiak tehát, akik Ferenc és testvérei lelkesége szerint akartak élni, lassanként, már a XIII. század végére Szent Ferenc harmadik rendje néven voltak ismertek. Ferenc személyesen is nagy

figyelemmel kísérte az életüket. Kitűnik ez az írásaiból is. Az utóbbi kutatások szerint a *Híveknek irt levél* nem általában a világiaknak szól, hanem kifejezetten a harmadik rend tagjainak. Az első változat nem más, mint az a regula, amit Ferenc számukra készített. Mégpedig még mielőtt a szerzetesek számára 1221-ben elkészítette volna a regulát.

(Leó testvér előadása alapján)

Léonie FVR

Dsida Jenő: Valami arcot viszek

Valami arcot, szentséget viszek
elrejtve mélyen.
Havas nagy úton bandukolok
szembe a lemenő nappal.

Ott egy Istent imád majd velem
a kunyhó apraja, nagyja,
s hiába bűg az éjben
a hitetlenség farkasüvöltése.

Ezt a szentséget nem ismeri
senki kívülem:
Elítélt próféták máglya-lángja
perzselte a szívembe hajdan.

De addig bandukolok a havas úton,
szembe a nappal –
Sötét terhek dőlnek az életemre
s ferde árnyékok hullnak a hóra.

Talán az otromba erdők mögött
találok egy kicsi kunyhót,
ahol a fehér fenyőasztalkából
oltárt csinálhatok.

Dsida Jenő és a Ferences Világi Rend

Dsida Jenő 1907. május 17-én született Szatmárnémetiben. Később Budapesten, majd Beregszászon éltek családjával, végül 1918-ban költöztek vissza Erdélybe. Dsida vallásos nevelésben részesült, szüleivel együtt imádkoztak otthon, együtt jártak szentmisékre, együtt járultak a szentségekhez. Édesanyja, Csengeri Tóth Margit a ferences harmadrend tagja volt.

Nagy hatást gyakorolt Dsida Jenőre Benedek Elek élete és munkássága. Dsida első verse (*Édesanya nevenapjára*) az ő legendás gyermeklapjában, a *Cimborában* jelent meg 1923-ban. „Elek nagyapó” nemcsak szavaival, hanem élete példájával nevelte Dsidát a szülőföldje és a nemzete iránti szeretetre és hűségre, hiszen Benedek Elek 1921-ben, hatvankét évesen költözött vissza Budapestről Erdélybe, amikor az erdélyi magyarok tömegesen menekültek az anyaországba. Ezzel egyidejűleg más népek értékeinek megbecsülésére és idegen nyelvek tanulására oktatta. Egy Benedek Eleknek írott levelében Dsida

megfogalmazza célját: „Az én céloom nem a dicsőség. Én nagyobbat, többet akarok, én a népek szeretetét akarom.”

Dsida fontos szerepet vállalt Erdély római katolikus vallási mozgalmaiban is. Tagja volt a Ferences Világi Rendnek. (Arra vonatkozóan, hogy mikor lépett a világi rendbe, nincsenek hivatalos adatok.) Szoros együttműködésben dolgozott Márton Áronnal, akit 1932-ben a kolozsvári magyar egyetemi ifjúság lelkipásztorává neveztek ki. Ő irányította az Erdélyi Katolikus Népszövetség egyetemi és főiskolai szakosztályát, mely később Dsidát választotta elnökévé. 1931-ben tagjává fogadta az Erdélyi Katolikus Akadémia, melynek 1933-ban Dsida volt az első fizetett állású központi titkára.

Dsida Jenő 1937-ben feleségül vette régi szerelmét, Imbery Melindát, akivel a kolozsvári Szent Mihály templomban esküdtek örök hűséget egymásnak, és Márton Áron áldotta meg házasságukat.

Dsida Jenő költészetében is érezhető végtelen életszeretete. Talán ez az, ami leginkább vonzotta őt Szent Ferenchez: Isten, a természet, az élet, az ember iránti mély bizalom és szeretet. Az Erdélyi Helikon 1929-es évfolyamában megjelent Dsida Jenő önéletrajza, melyben így ír magáról: „Éjszakánként szépeket álmodom, rendületlenül hiszek Istenben és az emberekben. Hiszek a nőben, a versben, a szépség és jóság missziójában. Valami lesz belőlem, de még nem tudom: mi.” Vallásossága tehát nyitottságban és örömben nyilvánult meg, hálás volt mindazért, ami körülvette őt. Tudta, hogy gyógyíthatatlan szívbetegsége miatt fiatalon fog meghalni, ez pedig még inkább felébresztette érzékenységet és figyelmét az élet mindennapi apró örömei iránt. Ez az életöröm és lelkesedés írásaiban is megtalálható, akárcsak az alázat és az állandó derű. Marosi Ildikó így ír róla: „Egyébként áttetsző tisztaság jellemzi valamennyi írását, nyelvi és műfaji tisztaság – akárcsak költészetét. Áttetsző tisztaság – az anonimitásban is jellegzetes letisztultság. Nem kever, nem újít, szubjektív felhang inkább a késői írásaiban érezhető, a háttérben maradni tudás nemcsak az aláíratlan cikkekben, de az interjúiban is példás.”

Csoóri Sándor az „öt érzék költőjének” nevezte, mert tudott örülni mindennek, ami az életünk része, mélyen átérezte és átélte mindazt, ami az ember lelki világához tartozik. A szenvedésről és a halálról is úgy tudott írni, hogy az élet magától értetődő részeivé szelídítette őket.

Molter Károly szerint egyértelmű a válasz arra a kérdésre, hogy mi lett Dsida Jenőből: költő, semmi más, ég és föld között lebegő örök gyermek, a magyar líra Assisi Szent Ference és egyik legnagyobb formaművésze.

G.K.

Válság és változás

A Ferences Világi Rend és a kommunizmus

A rendszerváltás óta felnőtt egy generáció. Újságunk szerzői és szerkesztői alig emlékezhetnek valamire a kommunizmus időszakából; némelyünknek éppen semmilyen emléke nincs. Mire odakerültünk, hogy az életre, a jövőre vonatkozó legégetőbb kérdések foglalkoztassanak, a hajdani rendszernek csak az árnyképe maradt fenn. A mai fiatalok szempontjából tehát ez a téma egészen más megvilágításban tűnik fel: egyik felől állnak a szülők, nagyszülők nyomasztó elbeszélései a nehéz körülményekről, a megfélemlítésről, az üldöztetésről, ugyanakkor néhány vidámabb emlék „feloldásképpen”, annak a szemléltetésére, hogy akkor is „túl lehetett élni” – a visszaemlékezések lehetnek különböző töltetűek, de soha nem érzelmentesek; másik felől pedig ott az intés, hogy ez ma már történelem, tárgyilagosan szemlélendő. Ilyen körülmények között jellegzetes nemzedéki ütközésre adhat alkalmat, hogy az idősebbek megélt dolgokat mesélnek, a fiatalok pedig adatként gyűjtik be azokat. Valamilyen formában felhasználják a saját életükhöz – az meg már valami egészen más.

A téma elvállalásakor egyértelmű volt számunkra, hogy feldolgozott, közölt adatokat kell begyűjtenünk, s egy rövid összefoglalóban az újság olvasói elé tennünk, és szó se volt komoly kutatómunkáról – erre idő se lett volna. Azzal kellett aztán szembesülnünk, hogy a témának nincs szakirodalma, írásos emlékek se igazán maradtak fenn, legalábbis könnyen elérhető, kézenfekvő lelőhelyen biztos nem. Kérdés maradt, hogy kutatás nyomán levéltárakból, személyi hagyatékokból, magángyűjteményből lehetne-e teljesebb történeti munkát írni erről a témáról. Mindezek ellenére nem akartunk lemondani róla, mert úgy gondoljuk, hogy érdemes figyelni, felfigyelni rá, ezért a fellelt dokumentumtárció alapján megírtuk, ami lehetséges volt. A cikk második részében szükségesnek találtuk megosztani az olvasóval arra vonatkozó gondolatainkat, hogy valójában mennyire sikerült eleget tenni a címmel kitűzött célnak.

I. Tények és adattöredékek

A szovjet „felszabadítást” a mai Románia területén 1944 augusztusához és őszéhez kötik, de az akkor beindult folyamatnak időre volt szüksége a kiteljesedéshez, sok jellemző intézkedésre csak több év múlva került sor (például a bankok felosztatására, az iskolák államosítására, a felsőoktatás szovjet modell szerinti átalakítására 1948-ban). A román kommunisták 1945 és 1947 között kerültek hatalomra, amikor Gheorghe Gheorghiu-Dej volt a Román Kommunista Párt első titkára, első ízben. A szerzetesrendeket Petru

Groza miniszterelnöksége idején (a harmadik Groza-kormány uralma alatt), 1949 júniusában oszlatták fel. A rendelet azonban csak azokra a rendekre vonatkozott, amelyek oktatással, illetve betegápolással foglalkoztak, így a ferencesek folytathatták működésüket. Az ő hosszúra nyúlt meghurcoltatásuk még csak ezután következett.¹

A negyvenes években, úgy 1944 előtt, mint utána is, még virágzott a ferences lelkiség. Kolozsváron 1943-44-ben újra megjelent az 1921-ben megszűnt² hitbuzgalmi folyóirat, a *Szent Ferenc Hírnöke*. Sorra alakultak a ferences ifjúsági szervezetek (1942 – Csíksomlyó, 1943 – Kolozsvár, 1945 – Brassó, Marosvásárhely, 1947 – Dés, Vajdahunyad, 1948 – Déva), ezeken belül aktív élet folyt, nagy számban jelentkeztek újabbak is. Forrásaink szerint 1947-ben Erdélyben a Ferences Világi Rendhez 3359 testvér tartozott.³ A FVR működésére vonatkozóan a szerzetesrendek betiltása utáni időszakból alig maradt fenn több információ, mint hogy titokban, közös, nyílt tevékenységek nélkül folyt. Pontosabb adatok Kaplonyról maradtak fenn, de forrásainkból erről a közösségről is csak annyi derül ki, hogy 1948 és 1965 között, még a dési kényszerlakhelyen való tartózkodása idején is Szabó Dömjén atya vezette, őt követően Gajdos Vince atya 1986-ig látta el ezt a feladatot, majd újra elődje, Dömjén atya, 1991-ig. A betiltástól 1986-ig hatvanan tettek fogadalmat. A közösség elöljárójáé Schrádi Erzsébet volt 1990-ig. Ezek a kivételesen fennmaradt Kaplonyi Anyakönyvben állnak.⁴ Székelyudvarhelyen P. Gurzó Anklét vett fel újabb tagokat titokban. Más ferences kolostorok közelében is számot adhat a rend a gyarapodásról – ha nagyon kis számban is. Kolozsváron a Ferences Világi Rend jelenlegi elöljárója, Bara Magda visszaemlékezései az 1954-55-ös esztendőkről szólnak – ő ekkor ismerkedett

¹ Azok számára, akiket az első rendiek sorsa bővebben érdekel: P. Bartalis János OFM: *Halálra ítélve*. Szent István királyról elnevezett Erdélyi Ferences Rendtartomány kiadása, Déva, 2001; P. Benedek Domokos OFM: *A kegytemplom karnagya – Valér testvér életútja*. Kolozsvár, 1998; Sarány István: *Erdélyi Fioretti – Ferencesek kényszerlakhelyen*. Pallas-Akadémia Kiadó, Csíkszereda, 2010. Az egész katolikus egyház helyzetéről ebben az időszakban: Virt László: *Katolikus kisebbség Erdélyben*. Egyházforum, 1991. Magyarországra vonatkozóan (de érinti az erdélyi helyzetet is): P. Dr. Szántó Konrád OFM: *A meggyilkolt katolikus papok kálváriája*. Mécses Kiadó, 1991.

² Illetve ekkor átadta helyét az 1944-ig megjelenő *A Hírnök* című folyóiratnak, amely „a katolikus családok társadalmi, irodalmi és művészeti folyóirata” volt. Magyar Katolikus Lexikon, <http://lexikon.katolikus.hu/H/H%C3%ADrn%C3%B6k,%20A.html>).

³ *Múlt és jelen Erdélyben, 1997-ben – Visszatekintés a Ferences Világi Rend történetére*. 41. oldal.

⁴ U.o. 36–37., 59. oldalak.

meg a renddel Benkő Ilona harmadrendi révén, s tett aztán örökfogadalmat Benedek Fidél atya kezébe. A továbbiakban egyénileg élte meg ferencesességét, mint a többiek is – nem volt módjuk gyülekezésre, tevékenykedésre.

Nem találtunk olyan dokumentumokat, amelyek a romániai politikai étellel összefüggésben láttatták volna a Ferences Világi Rend életét. Ilyen összefüggést csak az említett betiltó rendeletben és a '89 utáni szabadságban láthattunk. A kilencvenes évek folyamán a harmadrend újra működésbe léphetett nyilvánosan is. Élt is ezzel a lehetőséggel minden olyan hívő közösség, akik között korábban is működött a FVR: Aknasugatagon, Brassóban, Csíksomlyón, Désen, Déván, Gyergyószárhegyen, Gyergyószentmiklóson, Kaplonyban, Kolozsváron, Máramarosszigeten, Marosvásárhelyen, Nagybányán, Nagykárolyban, Nagyváradon, Segesváron, Sepsiszentgyörgyön, Szatmárnémetiben, Székelyudvarhelyen, Temesváron, Vajdahunyadon.

II. Matroska babák

Egy megkönnyebbült sóhajjal most egyes szám első személybe váltok, ugyanis fontosnak tartom éreztetni, hogy az ilyen jellegű írás még szűkebb korlátok között mozog, és nem szeretném tudományoskodó hanggal megtéveszteni az olvasót. Minden olyan történelmi témát feldolgozó írást, ami a maga korában tanulság-levonás céljából keletkezett, meghatároz az adott kor szelleme – ezt én se tudnám elkerülni, még a legjobb szándékkal se. Azt hiszem, ezt éppen azzal bizonyítom, hogy „reflektálok a szubjektivitásomra”, a „történelem olvasatai”-ról elmélkedem, és olyan dolgokat írok, amelyek az önmagunk ilyenfajta kergetésével összeesengenek. Ettől búskomorságba is eshet egy ifjú történészhallgató, de jobban teszi, ha a dilemmát egy végtelen matroska baba-sorozathoz hasonlítja. Akkor legalább kacaghat rajta, ami sokkal egészségesebb, s megengedhető is – főleg ha ráébred, hogy ez a dilemma a történészek és rokon fajtáikon kívül senkit nem érdekel. Pedig az égre néző földi intézmények paradoxona nagyon hasonlít ehhez, és szélesebb körben tarol: csalódásokat okoz egyeseknek, másokra meg – sokszor ártatlanul – a csalódottak kirobbanó bosszújával sújt le.

Nem írhattam az első részbe olyan régi megállapítást, mint hogy „a szenvedésnek megtisztító ereje van” – nem is illett volna egy szigorúan adatközlő cikkbe, bármennyire is sokat hangoztatott, sokak által megélt valóságot fogalmaz meg. Hasonló a helyzet azzal, hogy „a kommunizmus örökségét még ma is nyögjük”. Pedig nagyjából ilyen mondatokkal tudnám teljesíteni a cikk címének ígérését. Nem is beszélve saját, szinte diadalmas (mert lényeglátónak vélt) következtetésemről, miszerint a közösségi élet lehetetlenné tétele, a hívek egymástól való elszigetelése, a diktatúra célja

szempontjából már félsiker volt – ebben lehet valami, de miután annyira kevés tényrt sorakoztattam fel, az ilyen ideológia-bizgető konklúzió kong az ürességtől. Mivel a rendelkezéseimre álló dokumentumokat gyarapítani nem, csak a gondolataimat tudtam volna tovább feszíteni, végül túlfilozofáltam volna azt, ami valamikor „csak” élet volt – a maga egyszerűségében. Amikor a magam számára akartam az előbbi példához hasonló súlyos következtetéseket levonni a kommunizmusnak, mint egyszerre intoleráns, nacionalista és vallásüldöző korszaknak a kutatásából, s emiatt idősebb embereket faggattam, többek részéről tapasztaltam vonakodást. Egy idős ferences testvér (az első rendből), miután finoman kitérő válaszát nem érttem meg, és folytattam a kérdezősködést, még mindig szelíden, de már egészen nyíltan kimondta, hogy nem szeretne a témáról beszélni.

Nem várom az olvasótól, hogy megelégedjen a tétován széttárt kezeimmel – én magam is több kérdéssel maradtam, mint amennyi volt bennem a cikk ötletének felmerülésekor. Az ok, amiért mégis közlésre merem bocsátani, és felvállalom ezt az írást, az a szándék, hogy gondolkodásra serkentsem azokat, akik a történelemre, mint valami bonyolult, de alapvetően logikusan működő gépezetre tekintenek, amelyben megkülönböztethető alkatrészek vannak, erők, hatások és visszahatások érvényesülnek. Még akkor is, ha ez a szándékom egy sokadik matrjoska baba, és még végtelen számút rejt magában.

Felhasznált források:

Bara Magda visszaemlékezései – kézirat

Vicze Gábor: *A romániai magyar kisebbség történeti kronológiája 1944–1989*, <http://vincze.adatbank.transindex.ro/index.php>

Múlt és jelen Erdélyben, 1997-ben – Visszatekintés a Ferences Világi Rend történetére. Összeállította: Reiner Margit Klára. Kolozsvár, 1999.

Izsák Anikó-Borbála

Emese Párizsban*

*A cikk szerzője a kolozsvári Babeş–Bolyai Tudományegyetem mesteris diájaként 2011 elején három hónapot töltött cserediákként Párizsban. Az ő élményeiből nyújtunk ízelítőt.

2011. február 19. (folytatás)

Csütörtökön egy csomót bolyongtam az SFR-t keresve, de így legalább találkoztam a 2-es metróval azzal a szakaszával, amely a felszín fölött, pontosabban a magasban húzódik. Nagyon érdekes látvány, ahogy az épületek felső részével vagyunk egy magasságban, szinte beláthatunk az ablakokon,

máshol meg, ahol nincsenek épületek, le lehet látni az utcára, a távolban meg egészen messze. Nagyon szép volt. Az is szép volt, ahogy egy másik állomásnál a mellettünk elmenő, más irányú metró kezdett mélyebben süllyedni a föld alá, mi meg kicsit emelkedni, s mindezt láttuk is, mert egymás mellett voltunk. Jártam a zenemúzeum felé is, de nem sok időm volt, úgyhogy hanganyag nélkül vágtam neki – nem járta meg az eszemet, hogy zenemúzeum lévén nemcsak magyarázó szövegek, hanem zene is lesz rajta – szóval így az egésznek nem volt sok értelme, csak láttam egy kupacban rengeteg mindenféle hangszert, a zenét meghallgatni visszajövök majd máskor (merthogy ez is ingyenes). Utána kényelmesen elértem a Notre Dame-ba 18.30-ra – csakhogy rosszul emlékeztem, a mise 18.15-kor kezdődött :P, úgyhogy már a prédikációnál tartottak (merthogy itt mindig tartanak vagy egy rövid prédikációt vagy csendet az evangélium után). Utána is sétálgattam még kicsit, nagyon szép volt a Notre Dame, fölötte (vagy bizonyos szögből két tornya közt) a szinte teli holddal.

Tegnap, pénteken, mint már írtam, megint voltunk a nénivel misén a szomszéd faluban, utána meg megmutatta a Domain Grandchamps (a lakóházakból álló negyed, ahol ők élnek) szélén levő kis kápolnát, amely kívülről teljesen igénytelen, de belülről nagyon kedves, hangulatos, még szép üvegablakai is vannak, csak sajnos mióta a plébánoshoz három egyházközség tartozik, itt már nem tartanak miséket, csak évente egyszer-kétszer foglalkozást a gyerekeknek. Talán nagybőjtben megint lesz ott valami. Itthon aztán a múltkorról megmaradt káposztából egy kis káposztás laskát főztem, délután meg megpróbálkoztam az egyetem titkárságán az ügyintézésrel (szerencsére nyitva voltak, pedig már záróra közeledett), majd interneteztem egy kicsit a Sorbonne könyvtárban, ahol első héten is voltam (főleg az újságunkhoz a cikkeket akartam letölteni, hogy átnézhessem őket). Szeretem ezt a helyet, itt ingyen internetezhet bárki, nem kérnek tőled semmit. Jönnek is ide mindenféle kinézetű és korú emberek, de senkit sem küldenek el. S szerencsére van vagy húsz gép, így nemigen kell várni egymásra. Elméletlig tilos itt a mailezés, messengerezés meg hasonlók, de ahogy szétnéztem, azért mindenki azt csinálja ;)). Az egyetlen, amit nem szeretek, hogy a francia billentyűzet kicsit más, mint a miénk, úgyhogy nemcsak nincsenek ékezetek, hanem ami van, azt is elég nehéz használni, mert egyes betűk másképp vannak.

Utána voltam a misszióknál az ifjúsági csoporton (itt a kapu be van zárva, nappal gombnyomásra nyílik, de este be kell nyomni egy kódot, s nagyon élveztem, hogy ezt úgy oldották meg, hogy egy kis papírra kiírták a kódot – a

számokat leírva magyar betűkkel, hogy csak az érintettek értsék), de csak kicsit tudtam maradni, mert jegyet vettem a Holiday on Ice műkorcsolya revüjére. Elég sokáig gondolkodtam, hogy kiadjak-e rá 45 eurót, így már csak ekkor volt hely ebből az olcsóbbikból. De nagyon jó volt a helyem, oldalról, jól lehetett mindent látni, s aztán a szünetben meg átmentem szembe, mert ott is voltak üres helyek, így abból a szögből is láthattam, hogy milyen az egész. Maga az előadás nagyon szép volt, nagyon szerettem, voltak csoportok, párok és egyének, nagyon szép, látványos emelések, ugrások, piruettek, na meg csoportos mozgások, egész előadott jelenetek, nagyon látványos és gyakran változtatott kosztümök, jó fény- és zeneválasztás, s nagyon sok humor meg érdekesség is. Volt például egy rész, amiről máig nem tudom biztosan, hogy szándékosan esett-e le egy világító lámpa a jégre, amin aztán a korcsolyázó megbotlott, kibomlott az öve, amitől aztán párja húzogatta, s még vagy háromszor átestek egymáson. Volt emellett szinte cirkuszi akrobatika-szerű rész is, amikor fentről lelógó karikák segítségével mutattak be igen látványos és nehéz mozdulatokat, meg egy nagyon vicces, látványos, a gyerekeknek különösen nagy örömet okozó állatjelmezes rész, sőt a végén rövid tűzijáték is. Érdekes volt maga a helyszín, én eredetileg sokkal nagyobbak képzeltem, úgy tűnt, elég kicsi a pálya (bármelyik szögből jól rá is lehetett látni), csodáltam is, hogy tudják olyan pontosan kiszámítani, hogy ne menjenek neki a szélének. A szélén nem is volt palánk, hanem egy kb. 2 méteres szőnyegsáv, amire néha ki is jöttek, ha épp nem volt szerepük. Emiatt sokszor éreztem úgy, hogy mindjárt lesiklanak a pályáról, ami persze nem történt meg. Maga az előadás 2x1 óra volt, közte kis szünettel, így elég későn lett vége, de gond nélkül és elég gyorsan hazaértem – az RER ugyan elment az orrom előtt, de 12 perc múlva jött a másik, a busz meg megvárta, pedig már akart indulni, de amikor a sofőr látta, hogy rohanok utána az állomás felől, megállt. Ilyesmi már többször is előfordult (mondjuk sosem álltak még ennyire indulásra), nagyon szeretem, hogy ilyenkor megvárnak.

A héten elég hűvös idők voltak (ez azért mínusz fokokat nem jelent), de jó, hogy jó meleg vízzel tudok zuhanyozni. Néha egy kis időbe telik, míg felmelegszik, de azután egyenletes a hőmérséklete, többet nem hűl le. Jó volt az is, hogy esni igazából hosszabb ideig csak ma esett, amikor úgysem készültem sehova, mert az újságcikkeimet és ezt a beszámolót írogattam.

A napokban jutott eszembe, hogy annak idején XII. osztályban volt egy elég előnyös kirándulás Párizsba, amiről végül a magyar tantárgyverseny miatt lemondtam, s utána sokszor gondolkodtam is, vajon jól tettem-e, főleg hogy akkor azt mondták, a múzeumok 18 éves korig ingyenesek. Gondolkoztunk is,

vajon adódik-e megint ilyen lehetőség. Hát ezek szerint adódott. Sőt, kedvezmények is vannak. Isten mégiscsak tudja, mit csinál.

Kántor Emese

„Ki vagy te, édes Istenem? S ki vagyok én?”

A közösség a valahová tartozás helye, ahol megtaláljuk otthonunkat, önazonosságunkat.

Minden emberben él egy erős vágy és egyben egy bizonyos félelem is: vágyódik egy benső közösségre és valahova tartozásra, de ugyanakkor fél is tőle. A szeretetre vágyik, de attól is fél a legjobban, mert a szeretet sebezhetővé teszi. A szeretet megnyit, és emiatt könnyen sebet ejthet rajtunk a visszaautásítás vagy az elválás.

Vannak emberek, akik annyira magányosnak érzik magukat, hogy szinte bármi áron keresnek maguknak olyan helyet, ahova tartozzanak. Képesek feláldozni tudati önállóságukat és személyes fejlődésüket azért, hogy tagjai lehessenek egy csoportnak. Mások félnek a valahová tartozástól, félnek, hogy a csoport elfojtja bennük azt, ami a legértékesebb: egyedi voltukat. Szükségünk van saját függetlenségünkre, ami nem akadályozza annak, hogy szeressük a többieket, legyen bennünk együttérzés, és felelősséget viseljünk. Csak személyes térre is szükségünk van.

Sokan azért lesznek egy csoport tagjai, hogy kiképezzék magukat egy adott lelkiségre, vagy ismereteket szerezzenek Istenről és az emberiségről. Ez azonban nem közösség, hanem iskola. Akkor válik közösséggé, amikor a tagok elkezdik szeretni egymást, és elkezdnek törődni egymás növekedésével.

A közösség a gyógyulás és a növekedés helye is. Mindannyian hordozunk sebeket. Amikor közösségbe lépünk, lassan levetjük álarcunkat, lebontjuk védőfalainkat, és sebezhetővé válunk. Tesszük mindezt azért, mert nagyon éltetőnek találjuk a közösség melegét és szeretetét a világ ridegségével, agresszivitásával és magányával szemben. A benső közösség és mélységes öröm idejét éljük ekkor.

Azonban, amikor levesszük álarcunkat, és sebezhetővé válunk, azt is felfedezzük, hogy a közösség rettenetes hely, mert a kapcsolatok helye, mert feltárja érzésvilágunk sebezhetőségét. Sok nyomorúság kerül tudatunk felszínére, amelyekről eddig semmit sem tudtunk.

A közösség az a hely, ahol feltáruznak az egyén korlátai, félelmei, önzése, gyűlölete, frusztráltsága, rombolási vágya. Amíg egyedül volt, azt hihette, hogy mindenkit szeret. Most a közösségben a szeretet illúzióknak tűnik számára. És aki már szeretni sem képes...

Amikor mindez a belső szenvedés felszínre kerül, felfedezzük azt is, hogy a közösség biztonságos hely. Vége vannak emberek, akik igazán

meghallgatnak minket. Lassanként lehetővé válik, hogy feltárjuk előttük ezeket a bennünk lakó szörnyeket.

Mindannyiunkban van egy mély szeretet-seb. Szívünk összetört és vérzik. A közösségi élet feltárása ennek a mély sebnak. Csak akkor kezdhetjük el nézni és elfogadni ezt a sebet, amikor felfedezzük, hogy Isten hihetetlen módon szeret bennünket. Isten megtapasztalása az imában és az a tapasztalat, hogy szeretnek és elfogadnak bennünket a közösségben, lassanként lehetővé teszi, hogy elfogadjuk magunkat. A seb, amely elől menekülni próbálunk, Istennel és testvéreinkkel való találkozásunk helyévé válhat.

Ma egyre több csoport van, amely nagy és nemes célok felé tör. Egy közösség és egy ilyen csoport között az a különbség, hogy ez utóbbi az ellenséget a csoporton kívül látja. A közösség tagjai viszont tudják, hogy a harc minden emberben belül, ill. a közösségen belül folyik. Az ellenség bent van, és nem odakint.

„Mert íme, mindenki közvetlen hatalmában tartja ellenségét, azaz testét, mellyel vétkezni szokott. Boldog tehát az a szolga, aki az ily módon hatalmába adott ellenséget állandóan fogva tartja, és bölcsen óvakodik tőle. Mert amíg így cselekszik, semmiféle látható vagy láthatatlan ellenség nem árthat neki.”
(*Int. 10,2–4*)

Hova tartozom: csoportba, iskolába, közösségbe?

Le merem-e tenni álarcomat? Hogyan találkozom a közösségben saját sötétségeimmel? Hogyan tapasztalom a közösség gyógyító, növekedést adó erejét?

Mit kezdek felszínre került gyengeségeimmel? Merek-e Isten és a közösségem elé állni és beengedni elfogadásukat?

Forrás:

Jean Vanier: *A közösség*. Máltai Könyvek, Budapest, 2006.

Nagy Lilla

Francesco testvér nyomán

– híres ferences harmadrendiek –

Settesoli Jakóba asszony (1190–1273)

Előkelő római családból származott, családja a Szicíliát elfoglaló normann lovagok leszármazottja volt. Férje a szintén nemesi származású, a Frangepán családhoz tartozó Settesoli Gracián volt. Férjét, két fiát és több unokáját túlélte.

1212-ben, amikor Jakóba 22 éves lehetett, Szent Ferenc Rómába látogatott, pápai audienciára. Amikor a fiatalasszony hallotta őt prédikálni, szavai rögtön megérintették szívét, és követni szeretne volna őt. Rájött, hogy nem lehet az adakozást egyszerű tetteknek tekinteni, inkább egy állandó állapot

kellene legyen, és hogy a szegénység az, ami nagyra tárja a mennyország kapuit. Másnap Szent Ferenc tanácsát kérte, aki arra biztatta, hogy térjen vissza családjához, hiszen a szegénységet bárhol meg lehet élni, s egy tökéletes, szent életnek nagyon jó keret egy család. Inkább arra biztatta, lépjen be a ferences harmadrendiek közé, akik bünbánattartó testvérekből Szent Ferenc vezetésével alakultak világi renddé. A legenda szerint maga Szent Ferenc öltöztette be a harmadrend ruhájába, s erélyessége miatt úgy is nevezték, hogy Jakóba testvér.

Római útjai alkalmával Szent Ferenc mindig Jakóba Tiberisen túl található házának vendége volt, ahol az asszony szinte édesanyaként gondoskodott róla. Saját gyerekeinek is odaadó édesanyja, férjének hűséges hitvese volt, özvegységét pedig erőslelkűen viselte, miközben fiait istenfélelemre és erényes életre nevelte.

Mindeközben nagylelkűen adakozott, különösen a kisebb testvéreket segítette: gyűjtött nekik, megvarrta ruháikat, vendégül látta őket, sőt segített a Saint-Blaise kórház alapításában is. A legenda szerint hálából kapott a testvérektől (egyek szerint magától Szent Ferencről) egy kis bárányt, aki mindenhová követte, főleg a templomba, sőt reggelente felébresztette, hogy elérjen a szentmisére.

Szintén a ferences hagyomány azt tartja, hogy amikor Szent Ferenc betegsége súlyossá vált, Jakóba megérezte, hogy Szent Ferenc hívni akarja őt. Éppen akkor ért Assisibe, amikor Szent Ferenc üzeni akart neki, sőt magával vitte mindazt, amit a szent kérni akart tőle: posztót, gyertyát a temetésre és kedvenc süteményét is, amit római tartózkodása alatt szokott készíteni. Ott is maradt mindvégig Ferenc mellett, s amiben tudott, segített neki. Érkezése némi vitát is keltett a testvérek között, hiszen nők nem mehettek be a kolostorba, de abból is láthatjuk, hogy Szent Klárán kívül ő volt az egyedüli nő, aki közelebb kerülhetett a szenthez, hogy Szent Ferenc kivételt tett a kedvéért, s megengedte, hogy az utolsó percig vele maradjon.

Szent Ferenc halála után egyesek szerint visszatért Rómába, de gyakran ellátogatott a szent sírjához, mások szerint viszont ott is maradt Assisiben, ott telepedett le, hogy közel legyen azokhoz, akik szerették Ferencet, s segítsen megőrizni művét. Mindenben támogatta a testvéreket, tanúja volt a Ferenc hatására történt csodáknak, s mikor meghalt, Szent Ferenc közelébe temették el.

Bár hivatalosan nincs szentté avatva, sokfelé szentként tisztelik, ünnepnapja: február 8.

Számomra azért különösen kedves az ő élete, mert példát mutat arra, hogyan lehet világi emberként Szent Ferenc követője lenni (ferences

harmadrendiként), s életszentségre jutni azáltal, hogy szeretetben végezzük mindennapi feladatainkat, s emellett igyekszünk szeretetszolgálatunkkal és figyelmes nagylelkűségünkkel segítségére, vigasztalására és örömére lenni embertársainknak, különösen azoknak, akikkel együtt élünk.

Kántor Emese

Lelki horoszkóp:

„Mi nem hiszünk horoszkópokban, de az alábbiak mindenike vonatkozhat rád, mert az év minden hónapjában lélekben újjászülethetünk.” (Leó tv.)

Kos (március 21.–április 20.):

„Mit nyugtalanodol, ha kényed-kedved szerint nem megy sorsod? Kinek történik minden kívánsága szerint? Kinek van legjobb sorsa? Bizonyára annak, aki Istenért túrni tud.”

Bika (április 21.–május 20.):

„Nincs igazi szabadság, sem valódi vidámság, csak egyedül Isten félelmében, párosulva jó lelkiismerettel.”

Ikrek (május 21.–június 21.)

„Azért sokakra nézve üdvösebb, ha nem mentek minden kísértéstől, hogy túlságos biztonságban ne érezzék magukat, s emiatt kevélységre ne ragadtassák magukat, és külső vigasztalások után ne járjanak.”

Rák (június 22.–július 22.):

„Fegyverkezzél, mint férfihez illik, a sátán gonoszsága ellen, fékezd meg a torkosságot, és minden testi vággyal könnyebben bírsz. Sohase légy egészen tétlen, hanem olvass, írd, imádkozzál, elmélkedj vagy dolgozzál a közjóért.”

Oroszlán (július 23.–augusztus 23.):

„Aki nem keresi az emberek kedvét és nem fél azok nemtetszésétől, nagy békességnek örvend. A rendetlen szeretetből és hiú félelemből származik szívünknek minden nyugtalansága...”

Szűz (augusztus 24.–szeptember 23.):

„Ne gondold, hogy egészen el vagy hagyatva, habár egy időre szenvedést bocsátottam rád, vagy megvontam tőled a kívánt vigasztalást, mert így juthatsz a mennyországba.”

Mérleg (szeptember 24.–október 22.):

„Ó, mily jó és békességes dolog másokról hallgatni, válogatás nélkül mindent el nem hinni és a szót könnyen tovább nem adni, szívünket kevés embernek föltárni, mindig téged, a szívek vizsgálóját keresni, nem minden szóra hajolni, hanem azt kívánni, hogy kívül-belül minden a te akaratod szerint történjék.”

Skorpió (október 23.–november 21.):

„Mert minden, ami a békességnek és boldogságnak megszerzésére alkalmasnak látszik, nélküled semmi, és igazán semmi boldogságot nem szerez.”

Nyilas (november 22.–december 21.):

„Nekem ugyanis, ki oly sokszor elesem és vétkezem, oly hamar elfáradok és elcsüggedek, fölötte szükséges, hogy a gyakori imádság, gyónás és szent testednek vétele által megújuljak, megtisztuljak és fölbuzduljak, nehogy távol maradván tőled, szent igyekezetemmel fölhagyjak.”

Bak (december 22.–január 19.):

„Mit használ a gyónást sokára elhalasztani, vagy a szentáldozást elodázni? Tisztítsd meg magadat mihamarabb, köpd ki a mérget, siess a gyógyszert bevenni, és jobban fogod magadat érezni, mintha soká halogattad volna.”

Vízöntő (január 20.–február 18.):

„Aki jobban tud túrni, nagyobb békében lesz. Aki így meggyőzi önmagát, ura a világnak, barátja Krisztusnak, örököse a mennyországnak.”

Halak (február 19.–március 20.):

„A szerető szívnek minden kemény és keserű dolgot örömet kell fogadni azért, akit szeret, és semmiféle ellenkező esemény miatt nem szabad tőle elfordulni.”

Forrás: Kempis Tamás: *Krisztus követése.*

Léonie

Hajnali csend

– folytatásos regény –

XXIX. fejezet

Isabelle nem győzött csodálkozni a lányok kedvességén. Hat-hét húsz év alatti gisaeng gyűlt be az apró paravános, színes kis helyiségbe, és különleges illatú teával kínálták, amit apró asztalkán hoztak be, különleges, pici porcelán csészécskében, és mosolyogva biztatták, hogy igya meg, az ijedségre. A lány alig eszmélt fel a halálveszélyből, kellemes nyugalom áradt szét testében, és nem gondolt semmire, csak a teára meg a lányokra, akik össze-vissza fecsegték neki, aminek felét sem értette, de azért lelkesen bólogatott. Mae Hyang nem mutatkozott többet, bár Isabelle szerette volna megtudni idejövetele célját. Ám nem kellett sokáig várnia. A relaxálás kellős közepén egyszer csak szétnyílt a tologató ajtó, és az az idősebb gisaeng lépett be, akit a múltkor látott a lány.

Jang Ok, mert erre a névre hallgatott, szigorú arckifejezést hordott arcán most is, hangja nem túrt ellentmondást. Ezúttal Isabelle-nek szólt a parancs.

– Remélem, most már megpihent... Azonnal velem kell jönnie, sok dolga lesz ma éjjel!

A lányok meglepve néztek rá, de nem mert egyik se közbeszólni. Isabelle letette a teáscsészét, és követte az asszonyt. Jang Ok átvezette egy sötét udvarra, ami némiképp külön állt a gisaeng háztól. Amolyan cselédházfélének tűnt az épület, amelyből halk nyöszörgés szűrődött ki. Egy elgyengült, segélykérő női hang volt. Isabelle hátán végigszaladt a hideg, mintha szél fújta volna meg. Kérdően nézett a nőre. Most vette észre, hogy Jang Ok meglehetősen zilált állapotban volt, ruháján vizes foltok terjengtek, haja félig kibomolva.

– Jól figyelj rám – fordult szembe a nő Isabelle nővérrel. – Segítened kell nekem. Nincsenek orvosi ismereteim, és nem fordulhatok orvoshoz. Az egyik lány szülés előtt áll. Órák óta kínlódik, de én nem tudok segíteni rajta. Segíts neki világra hozni a gyermeket. A törvény szerint, ha leánya lesz, gisaeng lesz belőle. De én eltitkoltam a hatóságok elől a dolgot, mert azt akarom, hogy ne itt nőjön fel. Csak te viheted el innen. Tudom, hogy árvákat gondoztok. Ott senki sem akadhat a nyomára. Ha azonban kitudódik a dolog, miattad, nagy bajt hozol ránk. Megértetted??

Mae Hyang, miután Isabelle-t a lányokra bízta, lázas sietséggel bezárkózott az egyik helységbe. Egy harminc év körüli, ugyancsak sötétbe öltözött, keménykötésű férfi kísérte, mint az árnyék.

– Asszonyom, pihennie kellene, hova megy ilyenkor? – kérdezte, látva az asszony készülődését, aki éppen pisztolya csövét tisztogatta, és lopva a zsebébe dugott egy kis tasakot.

– Nagyon veszélyes helyre megyek, de most nem jöhetsz velem. Ügyelj a házra, rossz előérzetem van ma – mondta az asszony, látszólag nyugodtan, de kezének ideges remegését nem tudta elrejteni.

– Ön fél, asszonyom! Nem hagyhatom magára, az életemet is odaadnám önért, nekem mindegy, hova megyünk...

– Hogy mersz ilyen pofátlanságot állítani, hogy félek? Lefagyott a kezem odakint. Az életedet pedig tartsd meg későbbre! – förmedt rá Mae Hyang a férfirra. – Menj, és gondoskodj róla, hogy ne ólálkodjon errefelé gyanús ember ma este.

Ezzel fejére húzta sötét álarcát ismét, és az ajtó kilincsére tette a kezét.

– Még valami, Tae Suk. Ha nem jönnek egy órán belül, ereszd el a macskát.

A francia konzulátus kapuját éjfél óta fegyveres emberekkel őriztették. Senki sem tudta pontosan, hogy mi történik a városban, amely állandóan forrongott valamiért az utóbbi időben. Ilyen esetekben azonban minden idegen

tudta, mi a dolga, hiszen még frissen élt az emberek emlékezetében a legutóbbi keresztényilkolás emléke meg a japánoktól való félelem. Odabent nagy tömeg gyűlt össze, az épület méreteihez képest. Nemcsak a városban tartózkodó francia állampolgárok, hanem a misszió árvái és egész koreai családok is itt húzták meg magukat. A hangulat nem volt szívmelengető, a konzul elment érdeklődni, az emberek türelmetlenül várták, mire számítsanak. Aztán híre jött, hogy a városban idegeneket meg keresztényeket támadtak meg, a protestáns lányiskolát, amit még maga a királynő támogatott, lángokban látták. A nagy kavarodásban Blanche anya tűnt fel, aki idegesen kereste Girard atyát, aki azt ígérte, mindjárt utánuk érkezik. De csak még nyugtalanabb lett, mert rájött, hogy sem Sun atya, sem Paul, sem Isabelle nővér nincs velük. Ő maga eddig csak a gyerekekkel törődött, most ébredt fel, hogy valami nincs rendjén. Myriam büntudatos képpel jelent meg.

– Anyám, mondanom kell önnek valamit. Én nem akartam mostanáig fölöslegesen idegesíteni, de én láttam Isabelle nővért titokban elmenni. És ez nem az első eset. Én nem akartam megrágalmazni, de szerintem...

– Micsoda? Tőlem nem kért engedélyt! Szerinted hova mehetett? – kérdezte megrendülve az idősödő apáca. Myriam most nem hallgatott józan lelkiismeretére, mert lelkében kusza, lányos irigység bujkált.

– Szerintem együtt ment Paul atyával. Nagyon kötődik hozzá, és ha a véleményemet elmondhatom...

– Elég! Buta rágalom ez, Myriam! Erre neveltelek?? Alighanem bajuk esett útközben! Menj a gyermekekhez, Rose nővér mellett túl hangosak.

Myriam megvonta a vállát, és elsietett. Ebben a pillanatban feltűnt a tömegben Sun atya sápadt, zilált, már-már széteséssel fenyegető alakja. Egyenesen Blanche nővérhez igyekezett. Az emberek döbbenet néztek vérfoltos ruhájára, és utat nyitottak neki. A pap térdre roskadt, miközben a misszió néhány papja is köré sereglett.

– Girard atya meghalt. Megölték... – préselte ki Sun atya rekedten a szavakat torkából. Körülötte jeges csenddé merevült az előbb még hangos emberi morajlás.

Mae Hyang nem tévedett. A japán nagykövetség ablakai sötétek voltak. Ennél alkalmasabb időt nehezen talált volna. Óvatosan körbejárta a helyet, de csak a szokásos őrszemek vigyázták unottan a házat. Nehézkesen, de sikerült átugrania a magas falat, keleti harcművészeti technika segítségével, amiben nem volt mester, de teste könnyedsége átsegítette. Remegve ért földet odabent, ahol néhány percig mozdulatlanul lapult. De csak a sötétség és üresség figyelte a behatolót. Kezét lassan a pisztoly hideg csövére tette, és macska módjára

előrekúszott egészen a pinceablakig, ahol gyorsan kiszedegette az előzőleg meglázított téglákat, amíg el nem ért az ablak nyitó részéhez. A következő pillanatban benn volt a sötét, áporodott levegőjű helyiségben. Itt ismét megállt, és letörölte homlokáról a verejtékcseppeket. Néhány perccel később már a japán nagykövet fiókjaiban kotorászott, félve a gyertya árulkodó fényétől. Abban a pillanatban, ahogy kezébe akadt az írás, amit keresett, mintha vezényszóra, fényár öntötte el a szobát. Egy japán katona csodálkozva meredt rá, míg Mae Hyang, aki nem vesztette el lélekjelenlétét, a zsebébe csúsztatta a papírt. Mire azonban a védekezésre gondolhatott volna, már ketten álltak fegyverrel vele szemben.

– Most meghalok! – kiáltott fel Mae Hyang lelke magában.

– Lődd agyon azonnal! – kiáltotta az egyik katona a másikkal, aki legelőször megjelent, de látszólag tanácstalanul bámult rá. Mae Hyang mindent értett. Hat évig tanult japánul.

– Várj! – szólalt meg a meglepett katona. – Előbb szedjük ki belőle, mit akar, és ki küldte ide! Zárjuk be, és várjuk meg, amíg a főnök visszatér. Innen már nem menekülhet semerre.

Mae Hyangot durván megragadták, kicsavarták kezéből a fegyvert, és egy fekete, üres helyiségbe lökték. Feje nagyot koppant a padlón, miközben az ajtót rázárták.

– folytatjuk –

Léonie

A fagyöngy

A mélységekbe nyúltak le a fa gyökerei. Onnan szívták fel az éltető nedvet. A nedv behatolt a gyökerekbe, végighaladt a faedényeken, átjutott a törzsbe, az ágakba, a levelekbe, a virágokba, majd a belőlük kialakuló termésekbe. A fának lombja orvosság volt, termése eledel.

Egy madár szállott a fára. Fészket rakott rajta, s abban pihent meg. Biztonságban volt a fa ágai között. Nap mint nap elrepült társaival, majd esténként visszatért.

Egy hideg téli napon nem jött egyedül. Csőréhez volt ragadva egy apró mag. Ragacsos kis mag volt, teljesen jelentéktelen. Talán eltévedt? Mit keres egy madár csőrén? Mit keres egy fán? A madarat zavarta a csőrére ragadt mag. Néhányszor hozzáfente csőrét a fa ágaihoz, majd fészkére szállt, és elaludt.

A kis mag is aludt. Tavasszal kezdett ébredezni. A kibújó kis száracskáján tapadókorong nőtt, ezzel tapadt meg a fa ágán. Majd

gyökere áttörte a fa kérgét, és mélyen behatolt a faedényekig. Innen szívta ki a vizet. Gyökeréből oldalgyökerek nőttek, elágaztak a fa kérge alatt.

Ahogy telt-múlt az idő, lassan-lassan nőtt a szára, levelek nőttek rajta, majd ahogy múltak az évek, egyre több hajtás is nőtt rajta. Szívta a vizet a fa ágából, s annak éltető erejével fejlődött. Néha nem csak vizet, hanem egyéb tápanyagokat is adott neki a fa.

A kis növényke fürdött a fényben, az eső öntözte, s a fából kapta az éltető nedvet. Boldogan nőtt, biztonságban volt. Bár nehéz volt a fának őt fenntartania, mégis örvendett, hogy ágai között egy új kis növényke fejlődhet.

A fa ágai is boldogan fogadták a kis növénykét. Együtt táncoltak a szélben és a napsütésben. Egy törzsből és egy gyökérből táplálkoztak. Szerették egymást, bár nem voltak egy anyagból. Mégis mindannyian növények voltak, a növények életét élték.

Egyik évben a kis növénykén virágok nőttek. Rovarok látogatták meg, és pollent hoztak rá. Virágaiból termések lettek. Kis fehér gyöngyök. Így lett ő, a jövővény növény, terméseivel a fának gyöngye. A fa örvendett, hogy nemcsak saját termései díszítették őt, hanem a fagyöngy is rajta virított.

A fagyöngy pedig orvosság volt. A fa anyagait magába szívva, azokból készítette gyógyító anyagait.

Gyökereivel tovább ágazott a fa kérge alatt, új fagyöngyök sarjadtak rajta. Magjait pedig a madarak továbbvitték, s új fagyöngy növényeknek adtak életet.

Nagy Lilla

Szerkesztés: Ötvös Réka

Tördelés és korrektúra: Kántor Emese

E-mail címünk: kpoverello@yahoo.com